

Građa pera ptice (makroskopska i mikroskopska analiza)

Čas obuhvata POE strategiju kroz rad u paru — predviđanje funkcije pera, makroskopsko posmatranje lupom te mikroskopsku analizu zastavice pera, uz zaključivanje o povezanosti građe i funkcije.

Организацијски облик наставе

Предметна настава 8. разред

Врста наставног процеса

Основна врста наставе - Редовна настава

Сарадња школе са родитељима и заједницом те развој школског колектива

Активности са ученицима

Трајање

45 minuta

Области

Подручје природних наука

Предмет

Biologija

Кључне компетенције

Грађанска компетенција

Циљеви и исходи учења и поучавања

Cilj: Upoznati učenike s makroskopskom i mikroskopskom građom pera ptice te povezati njegove strukturne karakteristike s funkcijama leta, zaštite tijela i termoregulacije.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- identificira osnovne makroskopske dijelove pera ptice (cijev, badrljicu i zastavicu)
- prepoznaje mikroskopske strukture pera (isperke, kvačice i resice)
- povezuje građu pera s funkcijama leta i termoregulacije

Детаљан опис реализације

Realizacija časa zasniva se na strategiji aktivnog učenja „Predviđanje – posmatranje – objašnjenje” (POE). Učenici iznose pretpostavke o građi i funkciji pera, laboratorijskim radom prikupljaju podatke o njegovoj makroskopskoj i mikroskopskoj građi te na osnovu rezultata analize objašnjavaju uočene pojave i izvode zaključke.

Aktivnost 1 – Uvodna analiza uzorka pera

Nastavnik organizuje učenike za rad u parovima. Svaki par dobija uzorak pera ptice (goluba ili kokoške) koji će koristiti tokom laboratorijske vježbe. Učenici vizuelnim i taktilnim opažanjem analiziraju morfološka svojstva pera (oblik, veličinu, elastičnost i čvrstoću) te iznose pretpostavke o tome kako njegova građa doprinosi letu, zaštiti tijela i održavanju tjelesne temperature. Nastavnik postavlja pitanja: „Koje osobine pera možete uočiti posmatranjem, a koje dodirrom?”, „Kako građa pera doprinosi njegovoj funkciji?” i „Koje prednosti takva građa pruža pticama?”. Nakon razmjene mišljenja nastavnik upoznaje učenike s ciljem laboratorijske vježbe i objašnjava tok rada.

Aktivnost 2 – Makroskopsko posmatranje pera

Učenici pomoću lupe posmatraju pero i uočavaju njegove osnovne dijelove: cijev, badrljicu i zastavicu. U radnom listu (Prilog 1) označavaju navedene dijelove pera, a zatim u tabeli opisuju njihov izgled i navode njihovu ulogu. Nakon toga crtaju posmatrano pero i označavaju uočene dijelove.

Aktivnost 3 – Mikroskopska analiza zastavice pera

Nakon makroskopskog posmatranja učenici pomoću pincete odvajaju dio zastavice pera. Na predmetno staklo nanose kap destilovane vode, u nju stavljaju uzorak zastavice i preparat

prekrivaju pokrovnim staklom postavljenim pod uglom od 45°. Pripremljeni preparat postavljaju na mikroskopski stolić. Posmatranje započinju pri uvećanju 4x, nastavljaju pri uvećanju 10x, a pri uvećanju 40x proučavaju detalje građe pera. Uočavaju isperke, kvačice i resice te ih označavaju na crtežu u radnom listu. Na osnovu posmatranja objašnjavaju kako međusobno povezivanje isperaka pomoću kvačica i resica doprinosi formiranju kompaktne i elastične zastavice pera.

Aktivnost 4 – Predstavljanje rezultata i zaključivanje

Učenici predstavljaju rezultate makroskopske i mikroskopske analize pera te analiziraju zabilježene odgovore. Objašnjavaju kako građa pojedinih dijelova pera doprinosi letu, zaštiti tijela i održavanju tjelesne temperature kod ptica. Upoređuju dobijene rezultate sa svojim početnim pretpostavkama te na osnovu prikupljenih podataka formulišu zaključak o povezanosti građe i funkcije pera.

Потребни ресурси

- Pero ptice (goluba ili kokoške)
- Lupa
- Svjetlosni mikroskop
- Predmetno i pokrovno staklo
- Pinceta
- Plastična pipeta
- Destilovana voda
- Filter papir
- Radni list
- Pribor za crtanje i pisanje

Праћење и процењивање

/

Идеје за домаће задатке (наставак активности) и укључивање родитеља

/

Савјети за друге наставнике/це код реализације ове лекције/теме

/

Методе и технике

Metoda usmenog izlaganja

Collections

Мировна педагогија: компендијум припрема за час

Припрема за час - Основна школа